

Zápis (první, bez úprav struktury) z obhajoby dizertační práce – **Claudie Rajlich(ové), M. A.**

Název práce: **Fundamentální malba: Vznik, charakteristika, kořeny a význam/**

Fundamental Painting: Birth, Characteristics, Formal Roots and Significance

Datum a místo obhajoby: 17. 9. 2013, 14h – č. učebny 414 / Celetná 20, Praha 1

Přítomní dle prezenční listiny – (všichni – ad podpisový arch)

Předseda: prof. PhDr. Roman Prahý, CSc.

Členové: prof. PhDr. Vojtěch Lahoda, CSc. - školitel

prof. PhDr. Rostislav Švácha, CSc.

doc. PhDr. Marie Klimešová, CSc.

prof. PhDr. Petr Wittlich, CSc. – oponent

prom. fil. Jiří Valoch - oponent

Zahájení - předseda komise (prof. Prahý):

Školitel (prof. Lahoda) seznámil komisi a přítomné s uchazečkou/doktorandkou.

Poté následně sama uchazečka/doktorandka – seznámila komisi s hlavními body své práce:

Fundamentální malba (FM) – ad vliv americké scény/minimalismus – Evropa 70.l.20.

století/Amsterdam 1975 – programová výstava – malba pro malbu – hlavní charakter – jak funguje malba, obraz v obraze – dialog vizuálu – estetika fundamentálního konceptu; samotné bytí a metafyzika malby;

Vystoupení členů komise:

Ad prom.fil. Valoch/ad posudky -

Klíčový fenomén FM – konceptuální myšlení – maximum lineárních záznamů od 60. let min. století – Německo – ve vztahu geometr.řádu – nový pocit malby; Projevy FM – artefakt – **práce Rajlichové je novátorská ve sdělení samotné informace** – převaha publika a veřejnosti v chápání malby příběhové – minimart+koncept malý zájem v ČR – jednotlivé projevy v západní Evropě a na americké scéně –

závažnost....výstava v Amsterdamu 1975+Německo – **doktorandka pracovala jak s dobovou uměnovědnou literaturou, tak dohledala řadu archivních dokladů;**

Představitelé – viz Tomáš Rajlich – závažné pro naše prostředí i z pohledu evropského kontextu – ad vývoj 1. pol. 70.l. – diskuse nad tématem/fenoménem FM – **závěr : úprava a pojetí práce/DP výborná, optimální ocenění – doporučuje k publikování – přínosné pro širší veřejnost;**

Ad prof. Wittlich/ Práce o 2 věcech – první geneze FM + II. část o výstavě v Amsterdamu/pojem byl zde kategorizován – podíl kunsthistoriků na spoluvytváření současné malby – pojmenování fenoménu je vlastně zásadní – aby především pojem „fungoval“ – v práci podrobně je ukázáno, jak se pojem ustálil a začal používat – v konkurenci ostatních pojmů dostala FM své místo; I. část – co je FM – úvaha o pozici malby, „smrt obrazu“ závěsného – tradice obrazu se ve FM zhodnocuje; metafyzický aspekt – možnosti malby – spojení prostředí americké a západoevropské scény; Na závěr dotaz na hledání H. Demartiniho (HD) – spadá-li do FM – v dílně profesionál. lakýrníka „objevil“ lepenky, perfektně přetřená na červeno (lakýrník dostal za to cenu!) – HD používal desku za umělecké dílo – patří to do FM?

Ad C. Rajlich, M. A./ Co je tou malbou řečeno – oproti abstrakci a expresi – malba „má být“ udržena v ploše – všechny prvky malebné – v tradičním pohledu se musíme ptát ad obráceném postupu/alter ego –pak tedy v obráceném pojetí – nikoli v perspektivě, ale v samotné evoluci: jak vnímám obraz, jak čteme obraz – jak se vnímá barva – postupovat v logice nikoli systematizaci – když se lakýrník netáže jak to namalovat, pak to s FM nesouvisí;

Ad prof. Wittlich/ A co Marcel Duchamp – „ready made“? – je tedy pravdou to, co divák určuje, co je fundamentální – jak ten obraz vidím/-e; je to v nás, jak „funguje“ obraz...?

Ad C. Rajlich, M. A./...diskuse nad monochromy (Rodčenko)....;

Ad prof. Wittlich/ Demartini obdivoval řemeslo lakýrníka;

Ad C. Railich, M. A./ Elementy vlastní malbě musí být ve vztahu umělecké intuice, smyslu vlastní jen umělci – logika věci: vlastní malbou se učí, co chce stvořit;

Další krátká diskusní poznámka – ad prof. Švácha;

Ad prof. Wittlich/ Vidíte mezi lakýrníkem a umělcem FM nějaký rozdíl a pakliže ano, v čem tkví?

Ad C. Rajlich, M. A./ Navazuje na Y.Kleina – absolutní esence malby – vnímání malby – v čem tkví malba, modulárně se jeví utilitárně – malba je poté variabilnější než se jeví – bílá není barva, světlost – nebarva – podbarvy – Fr. Stella – vše zachyceno v ploše – prvky, nejde o spiritualitu – moderní pohledy, jde o obraz a o diváka, jde o vztah (byť malby) – monochromy v moderním umění 20. století;

Ad prof. Wittlich/ Mono-pozadí rovněž již v gotice (zlaté) – Greebergovská teorie (?) padá ? – morální dimenze umění;

Předseda prof. Prahl/ (ad 5.bod) komisi obhajoby ukončil a zhodnotil diskusi oponentů –

Vyzval ostatní členy komise (dotazy-diskuse):

Ad prof. Švácha/ Vysoká míra uznání – srozumitelně; pojem FM nás nutí k vyššímu horizontu v kunsthistorii – zda-li se nejedná o „nadbytečný“ pojem – nestačí označit objekt za určitý druh vžitých pojmů – uchazečka C.R. - vysvětluje, proč se tak nemůže dít – poukazuje, že jde jen o malbu – minimart byl vztahován k soše – FM je specifická, měla by se zachovat – vzhledem k nárůstu umění i spektra pohledů je nutno specifikovat a kategorizovat – je to nutné hledisek samotné kunsthistorie a metodologie – nutné pro jasné vyhranění;

Ad prof. Wittlich/...souhlasí – ale opatrně: na něco je to platné a na něco ne-

Ad prof. Lahoda/ Je pojem FM možno chápat i na pozdější vývoj – je to historicky uzavřený pojem?

Ad C. Rajlich, M. A. / Viz výstava 1975 Amsterdam – byla dělaná přímo na tento typ malby – nutno zařadit do doby – 80.l – nová média – nezáměr o malbu – „svět malby byl vždycky malej“....nyní veletrhy s abstraktní malbou, žádost o kontemplaci, nadčasovost – je to otázkou pohledu;

Ad prof. Prahl/ Má FM i onu dimenzi nadčasovou – tedy i v současnosti?

Ad C. Rajlich, M. A./ FM je generační revoltou, jasně vyhraněnou – nyní čekáme nějaký posun....jaký bude – může být i fundamentální;

Ad prof. Švácha/...nová dimenze? To byl přeci konec století/tisíciletí;

Ad doc. Klimešová/ Berlín vystavení monochromů externě... Y. Klein? Viz na 1. výstavě monochrom s houbičkami (Houbový reliéf, 1958) – jaký byl vztah fundamentálních umělců ke Kleinovi? – Viz práce uchazečky, doplnění;

Ad C. Rajlich, M. A. / Představitelé FM vytvořili na amsterodamské výstavě část edukativní – popsali vývoj novodobé malby a Kleina pojali jako hlavního představitele-nastavitele trendu – příklon k Zenu – prázdnota; Formálně se fundamentální umělci učili od monochromů – využívali fundament. prvky – otázka matové či zlaté plochy, zakulacení plochy zobrazovaného....atd.;

Ad prof. Wittlich/ Je tam nějaká reflexe na problém zrcadla?

Ad C. Rajlich, M. A. / Upomínala na ultimativní obraz zarámované krabice s plexisklem – pojem/princip zrcadla ale u FM ne!

Předseda komise, prof. Prahl – potvrzuje, že doktorandka odpovídala odborně na otázky komise a byla aktivní v diskusi;

Následovalo tajné hlasování – porada (bez přítomnosti uchazečky a zapisovatelky;

Po tajném hlasování – komise potvrdila a navrhla udělit titul doktor (Ph.D.).

Zapsala: Marcela Suchomelová, v.r.

Podpis předsedy komise:

V Praze dne 17. září 2013